

**COORDINATIECENTRUM MENSENHANDEL EN
MENSENSMOKKEL ARUBA**

Jaarverslag 2023

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	5
2.	De Landelijke Coördinator Mensenhandel Mensensmokkel (LCMM)	5
3.	Het Coördinatiecentrum Mensenhandel Mensensmokkel Aruba (CMMA)	6
3.1	Informatie	7
3.1.1	Registratie en doorgeleiding	7
3.1.2	Wetenschappelijk onderzoek	8
3.1.2.1	Onderzoek 'Garantstellers'	9
3.1.2.2	Onderzoek 'Hidden realities on one Happy Island'	10
3.1.2.3	Onderzoek 'Gebruik van sociale media platforms'	10
3.1.3	Trends en ontwikkelingen	10
3.1.4	Rapportages	11
3.1.4.1	US State Department Trafficking in Persons Report	11
3.1.4.2	European Union GRETA Report	11
3.2	Educatie	12
3.2.1	Bewustwording	12
3.2.1.1	Campagne 'Habri bo wowo'	12
3.2.1.2	Campagne 'No cay den trampa'	13
3.2.2	Voorlichting en training	14
3.2.2.1	Voorlichting	14
3.2.2.2	Training	14
3.2.2.2.1	Bewustwordingstrainingen	14
3.2.2.2.2	Vaardigheidstrainingen	15
3.2.2.2.3	Webinars	16
3.3	Assistentie	16
3.3.1	Coördinatie van assistentie aan slachtoffers	16
3.3.2	Samenwerking met partners	17
4.	Financiering CMMA	18
5.	Prioriteiten 2025	19

1. INLEIDING

Dit jaarverslag belicht de activiteiten van de Landelijke Coördinator Mensenhandel Mensensmokkel (LCMM) en het Coördinatiecentrum Mensenhandel en Mensensmokkel Aruba (CMMA) in 2023. Het bevat een overzicht van de projecten, campagnes en activiteiten die door het CMMA in het jaar 2023 zijn uitgevoerd en een overzicht van de onderzoeken, adviezen en aanbevelingen die de LCMM in 2023 heeft gedaan. Het geeft ook een beschrijving van de lokale, regionale en internationale ontwikkelingen in de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel op Aruba. Het jaarverslag geeft een financiële verantwoording over het jaar 2023 en wordt afgesloten met de speerpunten voor 2024.

Het CMMA heeft in 2023 de activiteiten in het kader van de bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel op Aruba voortgezet. Basis hiervoor waren de doelstellingen zoals geformuleerd in het Plan van aanpak MHMS 2018-2022 (ook van toepassing op 2023) en de uitwerking hiervan in het Protocol Versterking Grenstoezicht Aruba 2023-2029. Daarnaast hebben de aanbevelingen van het USA Departement of State in het Trafficking in Persons Report 2023 een belangrijk rol gespeeld in de activiteiten die door het CMMA zijn uitgevoerd.

Het CMMA heeft zich in 2023 o.a. bezig gehouden met het formaliseren van het CMMA als zelfstandige dienst onder het Ministerie van Justitie, het laten uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek naar onderwerpen op het terrein van mensenhandel en mensensmokkel, het verder uitwerken van de samenwerking met lokale en regionale netwerken o.a. het Humanitarian Organizations Platform (HOP), het uitbreiden van de voorlichtings- en bewustwordingscampagne 'Habri bo wowo', het geven van voorlichting en training aan overheid en burgers, het realiseren van een opvang voor slachtoffers van mensenhandel en het vastleggen van een uitgebreid pakket van services voor slachtoffers van mensenhandel in een 'Standard Operating Procedure' (SOP).

2. DE LANDELIJK COÖRDINATOR MENSENHANDEL MENSENSMOKKEL (LCMM)

De Landelijke Coördinator Mensenhandel Mensensmokkel (LCMM) onderzoekt de ontwikkelingen in de aard, omvang en kenmerken van mensenhandel en mensensmokkel op Aruba. Op basis van informatie uit vele verschillende bronnen adviseert de LCMM de overheid, bestuursorganen (stakeholders), NGO's, internationale organisaties, en hulpverleningsprofessionals over het voorkomen en bestrijden van mensenhandel en mensensmokkel op Aruba.

De LCMM evalueert de effecten van de beleidsmaatregelen die genomen zijn door de overheid en adviseert over eventuele aanpassing daarvan. De LCMM publiceert regelmatig over nieuwsberichten, uitgevoerde onderzoeken, relevante documenten en trainingen ten aanzien van mensenhandel en mensensmokkel op de website van het CMMA (www.cmmaruba.com).

De LCMM is de vertegenwoordiger van Aruba op lokaal, regionaal en internationaal niveau en neemt namens Aruba deel aan relevante trainingen, vergaderingen en conferenties ten aanzien van mensenhandel en mensensmokkel. De LCMM rapporteert regelmatig aan lokale, regionale en internationale organisatie over de stand van zaken ten aanzien van mensenhandel en mensensmokkel op Aruba. De LCMM zorgt voor lokale, regionale en internationale samenwerking op het terrein van mensenhandel en mensensmokkel.

Daarnaast geeft de Landelijke Coördinator actief voorlichting over het onderwerp mensenhandel en mensensmokkel door het organiseren van trainingen en expertmeetings, deel te nemen aan begeleidingscommissies en het presenteren van onderzoeksresultaten. De Landelijke Coördinator is voorzitter van de Taskforce Mensenhandel Mensensmokkel Aruba (TMMA) en geeft leiding aan het Coördinatiecentrum Mensenhandel Mensensmokkel Aruba (CMMA).

De functie van LCMM werd in 2023 uitgeoefend door mw. Jeannette Richardson-Baars MA LLM. Vanaf september 2023 is zij fulltime belast met de functie van LCMM en hoofd van het CMMA.

3. HET COÖRDINATIECENTRUM MENSENHANDEL MENSENSMOKKEL ARUBA (CMMA)

De bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel en de zorg voor slachtoffers hebben in de afgelopen jaren een ontwikkeling naar verdere professionalisering laten zien. In februari 2020 is het Coördinatiecentrum Mensenhandel Mensensmokkel Aruba (CMMA) opgericht met financiële steun vanuit Nederland via het Bestedingsplan Vreemdelingenketen 2019-2022, gericht op de ondersteuning van Aruba bij de uitvoering van taken en projecten in verband met de crisis in Venezuela en de daaraan verbonden mogelijke massamigratie naar Aruba. Het CMMA geeft permanente ondersteuning aan de Landelijk Coördinator en dient als informatiepunt voor het algemene publiek en diensten over het onderwerp mensenhandel en mensensmokkel. Het CMMA werd in 2023

bezet door mw. Jeannette Richardson-Baars MA LLM (LCMM), mw. Angela Niemeyer-Persad (Projectleider/Kwartiermaker) en mw. Sukyen Croes BA (Consultant IOM/Sociale werker).

Op basis van het Plan van Aanpak Mensenhandel en Mensensmokkel (PvA MHMS) 2018 – 2022 is er aandacht besteed aan de volgende onderwerpen: (1) preventie en educatie, (2) bestuurlijke aanpak, (3) strafrechtelijke aanpak en (4) assistentie aan slachtoffers. Er zijn maatregelen genomen op het terrein van wet- en regelgeving, beleid en operationele activiteiten om de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel te intensiveren en effectiever te maken. Vanwege het nog ontbreken van overeenstemming en goedkeuring voor het PvA 2023-2025 werd het PvA MHMS 2018-2022 ook van toepassing verklaard voor 2023. In 2023 werd de voorgestelde verhoging van de straffen voor mensenhandel en twee nieuwe vormen van mensenhandel (bedelarij en criminele uitbuiting) in de nieuwe versie van het Wetboek van Strafrecht van Aruba opgenomen. Tevens werd een bepaling

opgenomen waarin de toestemming (consent) van het slachtoffer met de uitbuiting irrelevant werd verklaard.

Vanuit het door Nederland gefinancierde Protocol inzake de Versterking van het Grenstoezicht in het Caribisch deel van het Koninkrijk en de uitwerking daarvan in het Plan van Aanpak Aruba, heeft het CMMA additionele financiële middelen heeft gekregen voor de periode 2023-2027. Doel van het Protocol is het treffen van maatregelen op het gebied van het grenstoezicht door te investeren in de Caribische landen en het verbeteren van de onderlinge samenwerking tussen de diensten. Op basis van dit Plan van Aanpak werd in 2023 o.a. extra geïnvesteerd in voorlichting over het onderwerp mensenhandel en mensensmokkel en marketing van het CMMA.

Het CMMA voert drie taken uit: Informatie, Educatie en Assistentie.

3.1 Informatie

Binnen de taak 'Informatie' houdt het CMMA zich bezig met de volgende activiteiten:

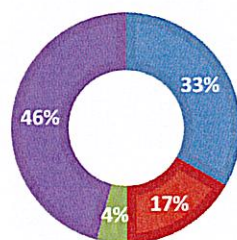
- Het registreren en doorgeleiden van informatie vanuit de maatschappij over mensenhandel;
- Het (laten) uitvoeren van onderzoek naar mensenhandel of mensensmokkel gerelateerd onderwerpen;
- Het adviseren over trends en ontwikkelingen op het terrein van mensenhandel en mensensmokkel;
- Het rapporteren over de stand van zaken met betrekking tot mensenhandel en mensensmokkel op Aruba;
- Het verstrekken van relevante informatie via de websites en sociale media.

3.1.1 Registratie en doorgeleiding

In 2023 zijn door het CMMA in totaal 24 meldingen ontvangen vanuit de maatschappij over mogelijke gevallen van mensenhandel of mensensmokkel. Hiervan werden 11 gevallen gemeld door individuele burgers, 8 gevallen door overheidsdiensten, 4 gevallen door een NGO/IO en 1 geval door een school. In 2023 was er dus een lichte toename van het aantal burgers dat een melding deed, net als een lichte toename van meldingen door IO/NGO's. Er waren in 2023 geen meldingen vanuit de privésector en voor het eerst waren er 2 anonieme meldingen door burgers.

MELDER

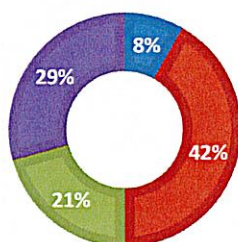
■ Overheid ■ NGO/IO ■ School ■ Burger

Meldingen bij het CMMA werden in de meeste gevallen gedaan via email (10 keer), via telefoon (7 keer), via Whatsapp (5 keer) en Facebook Messenger (2 keer). In 2023 namen het aantal meldingen via email en per telefoon toe en het aantal meldingen via Whatsapp en Facebook Messenger namen in 2023 af, in vergelijking met 2022.

WIJZE VAN MELDEN

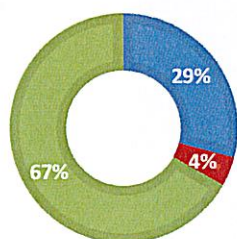
■ Facebook ■ Email ■ Whatsapp ■ Telefoon

De meldingen betroffen indicatoren/gevallen van mensenhandel (7 keer), gevallen van mensensmokkel (1 keer) en overige gevallen (16 keer). Onder overige gevallen zijn meldingen geregistreerd waarbij het niet voldoende duidelijk uit de melding kon worden afgeleid of er sprake was van mogelijke mensenhandel of mensensmokkel. Alle meldingen werden doorgestuurd naar de Joint Intel Unit Mensenhandel en Mensensmokkel (JIUMM) voor verdere informatieverzameling en eventuele doorgeleiding naar de Unit Mensenhandel Mensensmokkel (UMM) voor onderzoek.

INHOUD MELDING

■ Mensenhandel ■ Mensensmokkel ■ Overig

Door het JIUMM werden in 2023 een totaal van 12 intake gesprekken gehouden, waarbij ging om vrouwen (8) en mannen (4) met de Colombiaanse nationaliteit en in de leeftijdscategorie van 30-39 jaar oud.

3.1.2 Wetenschappelijk onderzoek

De LCMM heeft de verantwoordelijkheid om door middel van wetenschappelijk onderzoek inzicht te bieden in de problematiek van mensenhandel en mensensmokkel, en opties aan te bieden om de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel te verbeteren. Hiermee wordt tevens aan

beleidsmedewerkers, wetenschappers en studenten de mogelijkheid gegeven om een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de kennis over en de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel.

3.1.2.1 Onderzoek 'Garantstellers'

In 2023 heeft de LCMM in samenwerking met de Ketenmanager Venezuela (KMVEN), het onderzoek naar het mogelijke verband tussen garantstellers en mensenhandel voortgezet. Garantstelling is een systeem waarbij een derde persoon (de garantsteller) financieel garant staat voor (1) een vreemdeling die niet kan voldoen aan het minimale financiële vereiste om toegang tot Aruba te krijgen of (2) een vreemdeling die aan de vereisten voldoet om de vreemdelingenbewaring te verlaten met een meldingsplicht.

Het onderzoek heeft tot doel om de huidige situatie van de bestaande garantieprocedures in het kader van migratie in kaart te brengen en aanbevelingen te leveren voor verbetering van deze processen. Daarnaast dient het onderzoek de mogelijkheden tot verscherping van de controle en nazorg hierop aan te geven om eventuele verbanden die zouden kunnen bijdragen aan mensenhandel en mensensmokkel uit te sluiten. De betrokken diensten, DIMAS, Imigracion Aruba (IA) en Guarda Nos Costa (GNC) hanteren verschillende garantstellersprocedures waardoor het controleren, monitoren en handhaving hiervan bemoeilijkt wordt. Deze bestaande processen en procedures zouden kunnen bijdragen aan mensenhandel en mensensmokkel. Dit onderzoek zou moeten kunnen aantonen of dit wel of niet het geval is.

Het onderzoek gaat uit van de volgende vragen:

1. In hoeverre en op welke wijze kunnen de migratieprocedures die door Aruba worden gebruikt t.a.v. garantstellers, toeristische verlenging, vreemdelingendetentie, meldplicht en asielpcedure, bijdragen aan mensenhandel en mensensmokkel (MSMH)?
2. Op welke manier kunnen deze procedures worden aangepast zodat deze niet meer bijdragen aan mensenhandel en mensensmokkel (MHMS)?

Het onderzoek werd in 2023 afgerond en gepresenteerd aan de Minister President en de Minister van Justitie en Sociale Zaken. De aanbevelingen zullen in 2023/2024 verder worden uitgewerkt.

3.1.2.2 Onderzoek 'Hidden realities on one happy island'

In 2023 heeft het CMMA medewerking verleend aan het onderzoek 'Hidden realities on one happy island: perspectives on human trafficking, human smuggling, and irregular migration in Aruba' welke mw. Sophie Bettex in opdracht van het Openbaar Ministerie van Aruba uitvoerde in het kader van de afronding van haar Internationale Master 'Advanced research in criminology' aan de Universiteit van Gent. Naast het beschrijven van de perspectieven vanuit de overheid, internationale organisaties en migranten gaat het onderzoek in op de criminalisering van migranten als 'profiteurs'. Het onderzoek beschrijft de kwetsbaarheid van migranten voor misbruik en uitbuiting als gevolg van deze kwalificatie.

De onderzoeker concludeert dat de overheid oplossingen zou kunnen zoeken in: (1) reguleren van de status van migranten zodat ze legaal kunnen werken in sectoren die gevoelig zijn voor uitbuiting, (2) creëren van de mogelijkheid van seizoensgebonden onafhankelijke werkvergunningen, (3) bieden van opleidingen, integratieprojecten aan en erkennen van reeds verworven diploma's, (4) zorgen voor adequate bescherming van migranten door het geven van informatie en toegankelijke procedures en (5) zorgen voor plannen die de kans op misbruik van migranten verminderen.

3.1.2.3 Onderzoek 'Gebruik van sociale media platforms'

In 2023 werd door drie studenten van de Christelijke Hogeschool Ede, in het kader van hun studie Verpleegkunde met een minor Mensenhandel, een onderzoek gedaan naar het gebruik van sociale media platforms door jongeren op Aruba in de leeftijd van 12-18 jaar oud. Het CMMA heeft hen in dit onderzoek ondersteunt door de relevante informatie over mensenhandel op Aruba aan te leveren. De door hen gevonden resultaten werden vertaald in een Whatsapp Infomercial, een Instagram post en flyers over 'loverboys', 'sexting', 'sextorsion' en 'grooming' in het Papiamentu. Deze materialen zijn belangeloos aan het CMMA ter beschikking gesteld en zijn o.a. gebruikt als inspiratie voor en onderdeel van de bewustwordingscampagne 'No Cay Den Trampa' (Trap er niet in) die gericht is op de risico's voor uitbuiting van jongeren door middel van sociale media platforms.

3.1.3 Trends en ontwikkelingen

In 2023 kregen de thema's mensenhandel en mensensmokkel opnieuw op politiek niveau aandacht o.a. door de steun van de Minister-President en de Minister van Justitie en Sociale Zaken aan de

activiteiten van het CMMA o.a. de webinars en de Nationale Dag tegen Mensenhandel. Ook was er regionale en internationale belangstelling voor het CMMA in 2023. In januari 2023 kreeg het CMMA bezoek van ambassadeur Tazelaar en kon met haar van gedachten wisselen over de verbetering van de aanpak mensenhandel en mensensmokkel op Aruba. Tevens kwam de Minister van Justitie van Curaçao

met een delegatie op bezoek bij het CMMA om van gedachten te wisselen over een nadere samenwerking tussen de twee landen in de komende jaren. In februari 2023 kreeg het CMMA bezoek van mw. Simone Goosens van het Centrum Ondernijning Curaçao in het kader van de start van de Taskforce Bestuurlijke Aanpak Aruba, waarin het onderwerp mensenhandel en mensensmokkel ook een rol speelt. In maart 2023 nam de LCMM deel aan de besprekingen met de nieuwe ambassadeur van de United States of America in Nederland, mw. Razdan Dugal, waarbij informatie werd gegeven over de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel op Aruba.

Dat Aruba een voorbeeldfunctie heeft in de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel in de regio bleek ook weer in 2023. Het CMMA heeft diverse andere landen binnen de regio kunnen assisteren door o.a. het helpen ontwikkelen van bouwstenen voor de regionale aanpak van mensenhandel en het geven van training. In juli 2023 werd door het CMMA in meerdere dagen basis training over mensenhandel en mensensmokkel verzorgd aan een totaal van 180 medewerkers van relevante overheidsdiensten in Sint Maarten.

3.1.4 Rapportages

Door het CMMA wordt jaarlijks nationaal, regionaal en internationaal gerapporteerd over de stand van zaken in de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel in Aruba.

3.1.4.1 United States State Department Trafficking in Persons Report

In 2023 werd door de LCMM gerapporteerd over de stand van zaken met betrekking tot mensenhandel aan het US State Departement J-TIP Office voor de jaarlijkse 'Trafficking in Persons Report'. Door de enorme inzet van de ketenpartners in 2022 en het realiseren van vrijwel alle doelstellingen vanuit het Plan van Aanpak (PvA 2018-2023), kreeg Aruba in 2023 de beoordeling (ranking) Tier 2 en werd dus beter beoordeeld dan in het jaar ervoor¹. Met deze ranking wordt aangegeven dat Aruba nog niet aan alle vereisten heeft voldaan maar wel de nodige initiatieven en activiteiten heeft ontplooid om daar te komen. Het US State Departement oordeelde o.a. dat naar hun mening Aruba meer slachtoffers van mensenhandel heeft geïdentificeerd en geassisteerd, dat meer screening is gedaan onder kwetsbare populaties, dat de capaciteit bij CMMA en UMM is uitgebreid, dat er meerdere bewustwordingscampagnes zijn gelanceerd, dat er een curriculum voor de middelbare school is ontwikkeld, en dat verdere stappen zijn ondernomen om de multifunctionele shelter operationeel te krijgen.

3.1.4.2 European Union GRETA Report

In 2023 heeft Aruba tevens informatie over de stand van zaken met betrekking tot de aanpak van mensenhandel aangeleverd aan de Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings (GRETA) in verband met de evaluatie van de implementatie van de Council of Europe Convention

¹ https://www.state.gov/wp-content/uploads/2023/05/Trafficking-in-Persons-Report-2023_Introduction-Additional-Pagesv4_FINAL.pdf

against Trafficking in Human Beings² in Aruba. Dit verdrag is in werking getreden voor Aruba op 1 mei 2015 maar Aruba werd pas in 2023 benaderd om over de implementatie van het verdrag te rapporteren. In vervolg op het aanleveren van de gevraagde informatie voor de rapportage in augustus 2023³, werd door GRETA in de periode van 24 tot 27 oktober 2023 een bezoek gebracht aan Aruba in het kader van een 'first site visit'. In deze dagen werd gesproken met de diverse ketenpartners die een rol hebben in de aanpak van mensenhandel op Aruba, en met NGO's en internationale organisaties⁴. In 2024 zal de GRETA met een eerste beoordeling komen over de aanpak van mensenhandel in Aruba en de implementatie van het verdrag.

In 2023 heeft het CMMA haar eerste Jaarverslag gepresenteerd over haar activiteiten en resultaten in het kalenderjaar 2022. Het Jaarverslag 2022 is te vinden op de website www.cmmaruba.com.

3.2 Educatie

Binnen de taak 'Educatie' houdt het CMMA zich bezig met de volgende activiteiten:

- Het opzetten en uitvoeren van bewustwordingscampagnes over mensenhandel en mensensmokkel voor bevolking en bezoekers;
- Het verzorgen van voorlichting en training over mensenhandel en mensensmokkel voor burgers, overheidsdiensten en andere organisaties;
- Het geven van informatie over mensenhandel en mensensmokkel op Aruba, en het werk van de CMMA via de websites www.habribowowo.com en www.cmmaruba.com.

3.2.1 Bewustwording

Het CMMA heeft tot taak de bevolking van Aruba en bezoekers te informeren over mensenhandel en mensensmokkel en doet dit onder andere door middel van bewustwordingscampagnes. In 2023 werd door het CMMA vervolg gegeven aan de bewustwordingscampagne 'Habri bo wowo' door middel van een tweede korte film en werd een nieuwe campagne gepresenteerd onder de naam 'No cay den trampa'.

3.2.1.1 Campagne "Habri bo wowo"

De 'Habri bo wowo'-campagne werd gecontinueerd in 2023 met de première van een tweede film, met de titel 'Otro banda di e cam', gedurende de Nationale Dag tegen de Mensenhandel op 18 oktober 2023. De Minister President van Aruba, mw. Evelyn Wever Croes, en de Minister van Justitie en Sociale Zaken, dhr. Rocco Tjon, gaven de introductie speeches tijdens deze première en vele vertegenwoordigers van de Arubaanse overheid, NGO's, internationale organisaties en andere partners waren aanwezig in de grote zaal van het Gloria theater.

² <https://www.coe.int/en/web/impact-convention-human-rights/council-of-europe-convention-on-action-against-trafficking-in-human-beings>

³ <https://rm.coe.int/reply-from-aruba-to-the-questionnaire-for-the-evaluation-of-the-implem/1680aca115>

⁴ <https://www.coe.int/en/web/anti-human-trafficking/-/greta-carries-out-first-evaluation-visit-to-aruba>

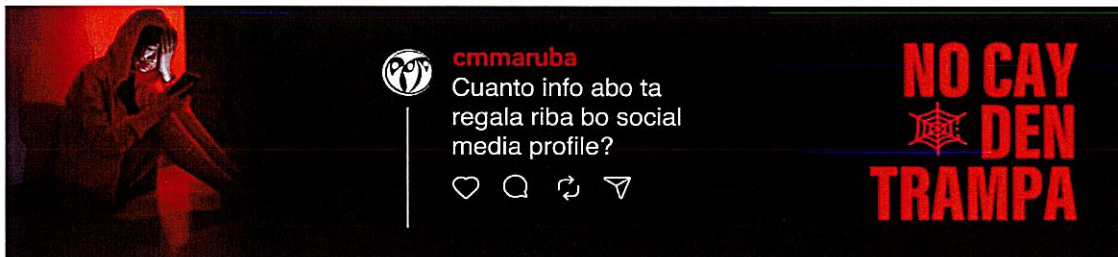
Deze film geeft aandacht aan de wereld van de 'sexcams', een groeiende en bijna onzichtbare vorm van uitbuiting. In de film wordt Camila, een van de hoofdpersonen in de eerste film uit 2021, gevolgd als zij denkt te kunnen ontsnappen aan haar situatie van arbeidsuitbuiting in het huis van Patrona. Haar vriendin Genesis introduceert haar bij

haar vriend die haar vervolgens overtuigt om voor de camera verleidelijke en seksuele handelingen te verrichten. Camila komt daardoor opnieuw in een uitbuitingssituatie terecht. De 'Habri bo wowo' serie zal worden gecontinueerd en afgesloten met een derde film, die gepland staat voor 2025. De film 'Otro banda di e cam' is te vinden op de website www.habribowowo.com.

Onderdeel van de bewustwordingscampagne is een educatief pakket, gericht op middelbare scholieren in de leeftijd van 12-18 jaar, met als doel hen voor te lichten over het onderwerp mensenhandel en mensensmokkel. Jongeren kunnen zich vervolgens beter voorstellen wat de situatie van een andere persoon is, waarom deze persoon ervoor kiest om hun land te verlaten, wat de situatie is waarin deze persoon terecht kan komen en op welke manier en waarom andere personen van deze situatie misbruik maken. Jongeren krijgen een betere kijk op de thema's mensensmokkel en mensenhandel en weten hoe ze mensenhandel in hun eigen omgeving kunnen herkennen. De jongeren realiseren zich ook dat uitbuiting een reëel risico is, waartegen zij zichzelf en anderen kunnen beschermen. Vanaf januari 2023 werd het lespakket door het CMMA op diverse scholen geïntroduceerd. Het lespakket is kosteloos te downloaden van de website www.cmmaruba.com.

3.2.1.2 Campagne "No cay den trampa"

In augustus 2023 werd de nieuwe campagne met de titel 'No cay den trampa' (Trap er niet in) aan het publiek gepresenteerd in aanwezigheid van de minister van Onderwijs en Sport, dhr. Endy Croes. De campagne 'No cay den trampa' is gericht op het informeren van jongeren in de leeftijd van 12-18 jaar over de risico's van uitbuiting door middel van sociale media platforms. Jongeren zijn namelijk zo gewend geraakt aan het leven met een mobiele telefoon en het hebben van contact met vrienden via sociale media, dat ze niet nadenken over de mogelijk gevaren ervan. De campagne werd gevoerd door middel van informatie van korte clips op sociale media platforms zoals Facebook, Twitter en Instagram. Aandacht werd vooral gegeven aan het gevaar van delen van persoonlijke informatie, het delen van

seksueel getinte foto's of video's (sexting) en de mogelijke gevolgen daarvan (sextorsion). De campagne had tot doel om zowel de jongeren als de ouders te informeren en daarom wordt op de website www.cmmaruba.com specifieke informatie gegeven aan beide groepen.

3.2.2 Voorlichting en training

Professionals die met mensenhandel en mensenmokkel in aanraking kunnen komen, moeten zodanig worden voorgelicht en getraind zodat zij signalen van uitbuiting kunnen herkennen. Daarbij moet men bedacht zijn op mogelijke uitbuiting in de voor Aruba relevante risicosectoren zoals de bouw, de horeca en de animeersector. Het CMMA verzorgt deze trainingen, zowel nationaal als regionaal (Caribisch gebied), door middel van voorlichting, presentaties, lezingen en webinars.

3.2.2.1 Voorlichting

In 2023 zijn er door het CMMA voorlichtings sessies georganiseerd voor het algemene publiek en voor specifieke groepen of personen. Bijzonder in 2023 waren de deelname van het CMMA aan de podcast van de Aruba Airport Authority met de toepasselijke naam 'Buckle Up', de deelname aan de een voorlichtingsavond in San Nicolas georganiseerd door WeCulture, de deelname aan de kersteditie van Nos Mainta samen met de Kindertelefoon en de voorlichting aan meisjes van 12-18 jaar oud in het kader van de Orange Campagne van de Fundacion Contra Violencia Relacional (FCVR).

3.2.2.2 Training

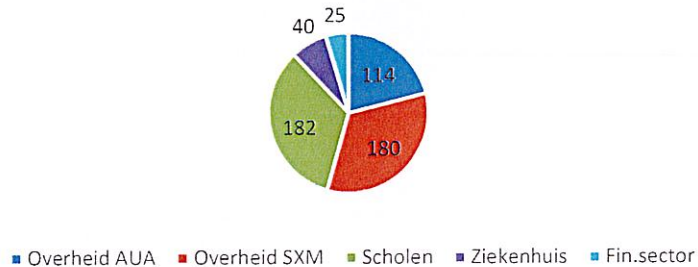
In 2023 heeft het CMMA diverse trainingen gegeven aan professionals (overheidsdiensten en non-gouvernementele organisaties) die met mensenhandel en mensenmokkel in aanraking kunnen komen. De trainingen kunnen worden onderscheiden in (1) bewustwordingstrainingen – gericht op het onderscheiden van mensenhandel en mensensmokkel, het herkennen van indicatoren mensenhandel en het weten waar dit gemeld kan worden, (2) vaardigheidstrainingen – gericht op het aanleren en oefenen van vaardigheden bijvoorbeeld het interviewen van een slachtoffer waarbij rekening wordt gehouden met het opgelopen trauma, en (3) webinars – gericht op het informeren van specifieke groepen op een aan mensenhandel en mensensmokkel gerelateerd onderwerp door middel van expert sprekers.

3.2.2.2.1 Bewustwordingstrainingen

In 2023 heeft het CMMA bewustwordingstrainingen verzorgd aan meerdere groepen o.a. de overheid van Aruba (DPL 40, Grenspolitie 8, Kustsurveillance 18, Reclustering 15, Guarda Nos Costa 33), de overheid van Sint Maarten (180), middelbare scholen (182), medische sector (Horacio Oduber Hospital)

(40) en de financiële sector (Western Union) (25). In totaal hebben 541 personen bewustwordingstraining gekregen.

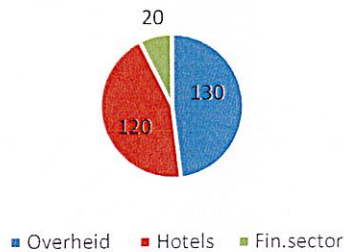
bewustwordingstrainingen

3.2.2.2 Vaardigheidstrainingen

In totaal hebben 270 personen een vaardigheidstraining ontvangen van het CMMA o.a. de overheid van Aruba (130), de hotelsector (120) en de financiële sector (20). Hierbij worden specifieke vaardigheden bv. gesprekstechnieken aangeleerd en geoefend.

Vaardigheidstrainingen

Een van de trainingen werd door de United Nations Office on Drugs and Crime, in het kader van het Track4TIP project, verzorgd voor medewerkers van opsporingsdiensten die slachtoffers van mensenhandel interviewen. Deze training was een herhaling en verdieping van de training die in 2023 door de UNODC werd verzorgd, met name gericht op de 'victim-centered-approach' en de 'trauma-centered-approach'.

3.2.2.2.3 Webinars

Het CMMA heeft een belangrijke rol op het gebied van voorlichtingsactiviteiten op Aruba, maar ook in de regio. Zo heeft het CMMA in 2023 diverse webinars georganiseerd met gastsprekers uit diverse landen. De webinars waren gericht op alle professionals die in hun dagelijkse werkzaamheden mogelijk te maken hebben met mensenhandel. De onderwerpen in de webinars van 2023 waren:

- 'Criminele uitbuiting' (150 deelnemers), sprekers: dhr. Bote ter Steege (Procureur Generaal Aruba), dhr. Warner ten Kate (Landelijk coördinerend officier van justitie mensenhandel en mensensmokkel Nederland) Ministerie en mw. Petra Hoekstra (Officier van Justitie)
- 'Invloed van het internet op mensenhandel' (120 deelnemers), sprekers: mw. Sylvie Bertrand (UNODC Regional Director), mw. Monica Barrientos (IOM) en mw. Lisette Reyes (UNODC Specialist)
- 'Cybercrime en mensenhandel' (55 deelnemers), sprekers: dhr. Isaac Espinoza (Interpol), dhr. Matthieu Michelet (Interpol).

3.3. Assistentie

Binnen de taak 'Assistentie' houdt het CMMA zich bezig met de volgende activiteiten:

- Het realiseren en coördineren van een effectieve en professionele opvang en ondersteuning van slachtoffers van mensenhandel;
- Het samenwerken met lokale, regionale en internationale instanties en organisaties op het terrein van mensenhandel en mensensmokkel

3.3.1 Coördinatie van assistentie aan slachtoffers

Mensenhandel gaat gepaard met schendingen van de persoonlijke en lichamelijke integriteit. Slachtoffers van mensenhandel hebben veelal traumatische ervaringen opgedaan en de juiste zorg en bijstand is dan ook van groot belang. De noodzaak van de bescherming van slachtoffers van mensenhandel wordt onderschreven in verschillende internationale verdragen. Zo heeft het land Aruba op grond van het VN-protocol inzake de voorkoming, bestrijding en bestraffing van mensenhandel⁵ de verplichting om slachtoffers bijstand te verlenen en hun bescherming te verzekeren (artikel 6 en 7).

⁵ https://www.unodc.org/res/human-trafficking/2021the-protocol-tip_html/TIP.pdf

In 2021 is een samenwerking tot stand gekomen tussen het CMMA en de International Organization for Migration (IOM) om te komen tot een Standard Operating Procedure (SOP) voor de identificatie, screening, bescherming, assistentie, terugkeer en re-integratie van slachtoffers van mensenhandel. In 2023 hebben ruim 50 personen van

overheidsdiensten, NGO's en IO's deelgenomen aan de workshops/training voor het gebruik van de SOP en werd door CMMA Assistentie een implementatie-plan ontwikkeld voor een effectieve assistentie aan slachtoffers van mensenhandel. Het eindresultaat werd in 2023 aan de Minister van Justitie en Sociale Zaken gepresenteerd. De SOP is te vinden op de website www.cmmaruba.com.

In 2020 is het CMMA een samenwerking aangegaan met een lokale stichting om te komen tot een shelter voor slachtoffers van mensenhandel. Hiervoor is door het CMMA een deel van het vanuit het Project Vreemdelingenketen verkregen budget aan deze stichting ter beschikking gesteld om op hun terrein een opvang te realiseren voor 20 slachtoffers van mensenhandel, een tweetal kantoren voor het CMMA en een gemeenschappelijke ruimte voor activiteiten en vergaderingen. In 2023 werd de eerste fase van de verbouwing afgerond, maar helaas werd duidelijk dat de tweede fase van de shelter, met daarin de opvang voor slachtoffers van mensenhandel, niet langer gerealiseerd kon worden vanwege het ontbreken van financiële middelen door de enorme prijsstijging van bouwmaterialen na de COVID pandemie. Het CMMA is vervolgens met de stichting overeengekomen dat het CMMA gebruik zou kunnen maken van de faciliteiten in de eerste fase van de verbouwing, maar dit werd in 2023 nog niet gerealiseerd.

3.3.2 Samenwerking met partners

De landen van het Koninkrijk hebben een Memorandum of Understanding (MoU) gesloten ten behoeve van de intensivering van samenwerking tussen de landen en de prioritering van het voorkomen en bestrijden van mensenhandel en mensensmokkel in elke van de landen. In 2023 is de MOU van 2019 door de Landelijk Coördinatoren van de landen geëvalueerd en is een nieuwe concept MOU ter besluitvorming opgesteld. In het MoU komen de landen overeen om zich in te spannen voor de implementatie van en te voldoen aan internationale verdragen in wet- en regelgeving. Het MoU bevat de afspraken tussen de landen over twinning, advisering, ondersteuning en uitwisseling van informatie. In de vergadering van het Justitieel Vierhoeksoverleg in januari 2023 werden besprekingen gevoerd over de nieuwe versie van het Memorandum of Understanding (MOU) ten aanzien van samenwerking op het terrein van mensenhandel en mensensmokkel.

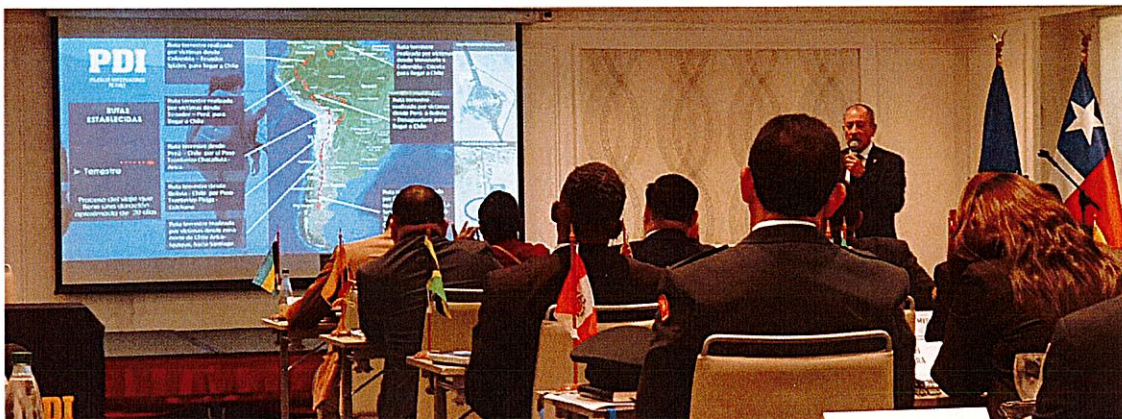

De Landelijke Coördinatoren van Aruba, Curaçao, Sint-Maarten, Caribisch Nederland en Nederland bespreken regelmatig de samenwerking tussen de landen, de prioriteiten van de landen en doen aanbevelingen tot aanpassing van de samenwerking. Het overleg van de Landelijke Coördinatoren Mensenhandel Mensensmokkel in het Koninkrijk werd afgesloten met een expertmeeting in oktober 2023.

Sinds 2020 is door de CMMA een samenwerking gestart met internationale organisaties en NGO's zoals UNODC, IOM, Rode Kruis Aruba, HIAS, PADF en UNHCR onder de naam 'Humanitarian Organizations Platform (HOP)'. Er vond in 2023 regelmatig overleg plaats met deze organisaties om de samenwerking te versterken ter voorkoming dat kwetsbare groepen mogelijk slachtoffer worden van mensenhandel.

In maart 2023 heeft het CMMA samen met vertegenwoordigers van het National Centraal Bureau Terrorismebestrijding, Veiligheid en Interpol, deelgenomen aan de evaluatievergadering in Santiago, Chili, van de meerjarige 'Operation Turquesa' waarin Aruba heeft samengewerkt met Interpol om door gerichte meerdaagse acties signalen van mensenhandel en mensensmokkel te registreren en indien mogelijk in te grijpen.

4. FINANCIERING CMMA

In 2023 is het CMMA, als projectorganisatie, gefinancierd geweest vanuit diverse financiële bronnen. De Arubaanse overheid heeft via de landsbegroting de kosten gedragen voor salaris, werkruimte, trainingsruimten en operationele kosten. Via het Project Vreemdelingenketen 2019-2023 en het Protocol Versterking Grenstoezicht Aruba 2023-2029 werden financiële middelen verkregen voor de met name educationele en marketinggerichte activiteiten van het CMMA zoals de website, het lespakket, het onderzoek, de campagnes en het prostitutie project.

5. SPEERPUNTEN VOOR 2024

In 2024 zullen onder andere de volgende speerpunten de aandacht krijgen als vervolgstappen in de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel op Aruba en in de bescherming van de slachtoffers van mensenhandel.

- Het formaliseren van de LCMM en het CMMA onder het Ministerie van Justitie en Sociale Zaken;
- Het uitbreiden van capaciteit van het CMMA door het aantrekken van een Coördinator Assistentie, een Coördinator Educatie, een Coördinator Informatie en een Coördinator Beleid;
- Het verkrijgen van voldoende financiële middelen op de begroting zodat de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel onverminderd voortgezet kan worden.
- Het realiseren en in gebruik nemen van een multifunctionele locatie waar o.a. slachtoffers van mensenhandel kunnen worden opgevangen;
- Het initiëren van beleidsvoorstellen, en wet- en regelgeving, met als doel uitbuitingssituaties in de kwetsbare sectoren te voorkomen;
- Het uitvoeren en publiceren van wetenschappelijk onderzoek op de voor mensenhandel en mensensmokkel relevante terreinen;
- Het verstevigen van nationale en internationale samenwerkingsverbanden met overheidsdiensten, non-gouvernementele organisaties en de private sector;
- Het verhogen van de bewustwording en signaalherkenning van mensenhandel en mensensmokkel door het verzorgen van trainingen, cursussen en webinars;
- Het realiseren van bewustwording over mensenhandel en mensensmokkel bij de bevolking door middel van campagnes en sociale media;
- Het uitwerken van de standaardprocedure van assistentie aan slachtoffers van mensenhandel door middel van werkafspraken/protocollen met de relevante diensten;
- Het daadwerkelijk coördineren van assistentie aan slachtoffers van mensenhandel.